

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในบทนี้ได้แยกเนื้อหาเป็นหัวข้อต่างๆดังนี้ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ ความเชื่อถือข่าวสารของผู้อ่านเนื้อหาข่าวที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา 2 ชื่อฉบับได้แก่ หนังสือพิมพ์โฟกัสภาคใต้ และหนังสือพิมพ์ไทยแหลมทอง กลุ่มประชากรจึงประกอบด้วยประชากร 3 ประเภทได้แก่

1. ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดสงขลาทั้งผู้อ่านที่เป็นสมาชิกประจำและผู้อ่านที่ซื้ออ่านตามแผงจำหน่ายหนังสือพิมพ์ทั่วไป
2. เนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์โฟกัสภาคใต้ ซึ่งเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพเพื่อทำการวิเคราะห์ในช่วงระยะเวลา 1 ปี คือตั้งแต่ฉบับที่ 178 (ระหว่างวันที่ 4-10 พ.ค. 2544) ถึงฉบับที่ 232 (ระหว่างวันที่ 27 พ.ค.-1 มิ.ย. 2545) และหนังสือพิมพ์ไทยแหลมทอง ซึ่งเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ ตั้งแต่ฉบับที่ 1628 (ระหว่างวันที่ 1-7 พ.ค. 2544) ถึงฉบับที่ 1679 (ระหว่างวันที่ 24-31 พ.ค.2545)
3. บรรณาธิการหรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา 8 ชื่อฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์โฟกัสภาคใต้ ไทยแหลมทอง ไทยนิวส์ หาดใหญ่เจอนัล ไทยทักษิณ คนใต้ เกียรติศักดิ์ และก้าวหน้า

กลุ่มตัวอย่าง

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 3 ประเภท ได้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือผู้อ่านที่เป็นสมาชิกประจำ และผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก โดยการเลือกสุ่มตัวอย่างตามความบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 300 คน ได้คัดเลือกตัวอย่างที่ให้ข้อมูลสมบูรณ์จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 78.33
2. เนื้อหาข่าวหนังสือพิมพ์โฟกัสภาคใต้ เลือกสุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์เนื้อหาในช่วง 1 ปี คือตั้งแต่ฉบับที่ 178 (ระหว่างวันที่ 4-10 พ.ค. 2544) ถึงฉบับที่ 232 (ระหว่างวันที่ 27 พ.ค.-

1 มิ.ย. 2545) จำนวน 55 ฉบับและหนังสือพิมพ์ไทยแหลมทอง ตั้งแต่ฉบับที่ 1628 (ระหว่างวันที่ 1-7 พ.ค. 2544) ถึงฉบับที่ 1679 (ระหว่างวันที่ 24-31 พ.ค.2545)จำนวน 52 ฉบับ

3. สัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) บรรณาธิการหรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ในจังหวัดสงขลาจำนวน 8 คน จากหนังสือพิมพ์ 8 ชื่อฉบับดังกล่าว

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม (ภาคผนวก ก.) ที่สร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ ตารางวิเคราะห์ปริมาณเนื้อหาข่าวที่นำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 1 ฉบับ (ภาคผนวก ข.) และคำถามสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการ หรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ (ภาคผนวก ค.) ดังนี้

1. แบบสอบถามผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับภูมิหลังทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง 5 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่าน และความต้องการเนื้อหาข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 7 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้อ่านต่อหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 2 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามประกอบด้วยคำถามที่ให้ผู้ตอบคำถาม เลือกตอบ จัดลำดับ มาตราส่วนประเมินค่า และเติมข้อความ ในการสร้างแบบสอบถาม ได้ศึกษาค้นคว้าวิธีการจากเอกสารและตำราต่างๆ เพื่อให้ทราบกระบวนการในการสร้าง และเมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ได้นำไปทดสอบและนำมาแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ตารางวิเคราะห์ปริมาณเนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ซึ่งแบ่งออกเป็น 16 เนื้อหา ได้แก่ 1 ข่าวสังคม-บุคคล 2 ข่าวสาธารณสุข-การแพทย์ 3 ข่าวการปกครองท้องถิ่น 4 ข่าวการศึกษา 5 ข่าวศาสนา-วัฒนธรรม 6 ข่าวการเกษตร 7 การพัฒนาท้องถิ่น 8 ข่าวกีฬา 9 ข่าวอาชีพแรงงาน 10 ข่าวอาชญากรรม 11 ข่าวอุบัติเหตุ 12 ข่าวการเมืองระดับประเทศ 13 ข่าวต่างประเทศ 14 ข่าวเศรษฐกิจ 15 ข่าวไอที 16 ข่าวบันเทิง

3. คำถามแบบสัมภาษณ์เชิงลึกบรรณาธิการ หรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดสงขลา 8 คน ได้แก่

3.1 การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นเป็นไปในรูปแบบใด/อย่างไรในด้าน

3.1.1 การเสนอข่าว(นโยบายการคัดเลือกข่าว การพาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง ขอบข่ายงาน) บทบรรณาธิการ

3.1.2 รูปเล่ม (ขนาด จำนวนคอลัมน์นี้ว จำนวนหน้า)

- 3.1.3 ระยะเวลาที่ออก
- 3.1.4 จำนวนพิมพ์จำหน่าย
- 3.1.5 การบริหารงาน (ลักษณะการจัดองค์กร การสื่อสาร)
- 3.1.6 การลงทุน (ลักษณะการเป็นเจ้าของ การใช้งบประมาณในการลงทุน การสนับสนุนทางการเงิน จำนวนบุคลากรในการทำงาน ต้นทุนในการผลิตต่อฉบับ การเป็นเจ้าของธุรกิจอื่น ๆ)
- 3.1.7 การส่งเสริมการขาย
- 3.1.8 ประวัติการก่อตั้ง

4. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นในจังหวัดสงขลามีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานอย่างไร

5. หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นตอบสนองความต้องการของคนในท้องถิ่นหรือไม่ อย่างไร

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ โดยแจกแจงความถี่ แยกสถานภาพ และคิดเป็นร้อยละของสถานภาพนั้นๆ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์พฤติกรรมการอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น โดยแจกแจงความถี่ แยกพฤติกรรมการอ่าน หาค่าความถี่ และคิดเป็นร้อยละของพฤติกรรมนั้นๆ ส่วนความต้องการเนื้อหาข่าว แจกแจงโดยการลำดับความสำคัญด้านความเชื่อถือของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ผู้วิจัยแบ่งประเภทเนื้อหาออกเป็น 16 ประเภทดังกล่าว โดยแบ่งความคิดเห็นและความเชื่อถือออกเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย ให้นำน้ำหนักความเชื่อถือและความคิดเห็นแต่ละระดับ เป็น เชื่อถือมากหรือเห็นด้วยมาก มีค่าเท่ากับ 3 เชื่อถือปานกลางหรือเห็นด้วยปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2 และเชื่อถือน้อยหรือเห็นด้วยน้อย มีค่าเท่ากับ 1 แล้วหาค่าเฉลี่ยความเชื่อถือและความคิดเห็นต่อเนื้อหาทั้ง 16 ประเภท และประเมินโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ยน้ำหนัก 1.00-1.66 หมายความว่า เชื่อถือค่อนข้างน้อยหรือเห็นด้วยค่อนข้างน้อย

ค่าเฉลี่ยน้ำหนัก 1.67-2.34 หมายความว่า เชื่อถือปานกลางหรือเห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ยน้ำหนัก 2.35-3.00 หมายความว่า เชื่อถือค่อนข้างมากหรือเห็นด้วยค่อนข้างมาก

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์โพกัสภาคใต้และหนังสือพิมพ์ไทยแหลมทอง โดยแบ่งหาออกเป็น 16 ประเภทดังกล่าว แล้ววัดปริมาณการนำเสนอโดยแจกแจงการนับเป็น จำนวนขึ้น และคิดเป็นร้อยละ

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการ และความเชื่อของผู้อ่านต่อ เนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์ 2 ฉบับดังกล่าว โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 คู่ ได้แก่

4.1 ความต้องการของผู้อ่านต่อเนื้อหาข่าวที่นำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์โพกัสภาคใต้

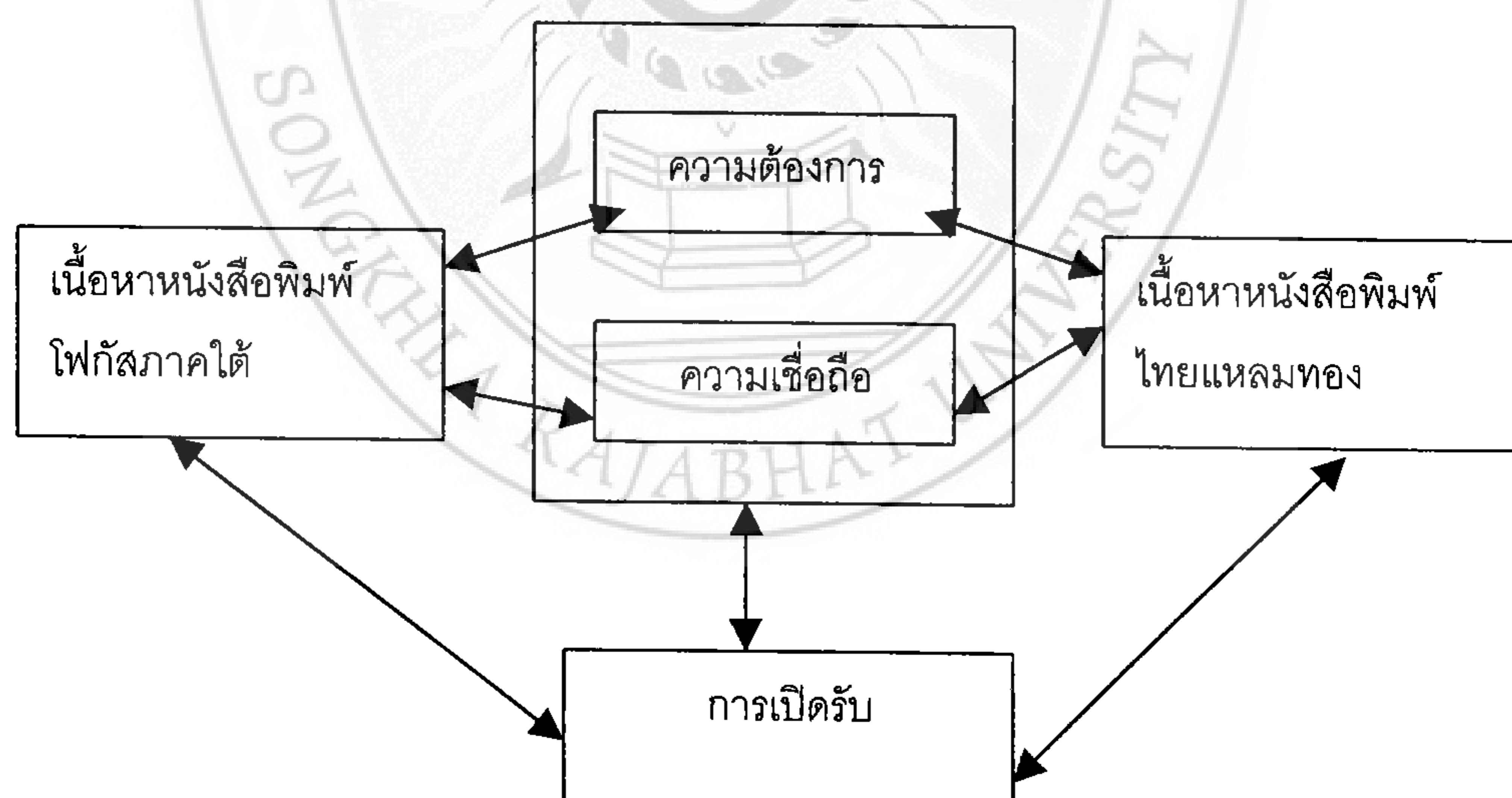
4.2 ความเชื่อของผู้อ่านต่อเนื้อหาข่าวที่นำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์โพกัสภาคใต้

4.4 ความต้องการของผู้อ่านต่อเนื้อหาข่าวที่นำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ไทยแหลมทอง

4.5 ความเชื่อของผู้อ่านต่อเนื้อหาข่าวที่นำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ไทยแหลมทอง

ข้อมูลผู้อ่านได้จากการจัดลำดับความต้องการของผู้อ่าน เกี่ยวกับประเภทข่าวที่นำเสนอ ในหน้าหนังสือพิมพ์ และข้อมูลด้านเนื้อหาข่าวที่นำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ ได้จากการวิเคราะห์ ปริมาณเนื้อหาข่าวแต่ละประเภท แล้วนำมาจัดลำดับตามปริมาณการนำเสนอ ทั้งนี้ได้แบ่งเนื้อหา ข่าวออกเป็น 16 ประเภท

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ใช้การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบอันดับของ สเปียร์แมน (Rank Correlation) ดังแสดงตามแบบจำลองแนวคิดในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปนี้

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก(In-depth Interview) บรรณาธิการหรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 8 คน จากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น 8 ชื่อฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

2. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับของสเปียร์แมน (สำราญ, 2544)

สูตรในการคำนวณมีดังนี้

$$r_s = 1 - \frac{6\sum D^2}{n(n^2 - 1)}$$

เมื่อ

r_s

คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบอันดับของสเปียร์แมน

n

คือ จำนวนตัวอย่าง

D

คือ ผลต่างของอันดับของข้อมูลแต่ละคู่

การทดสอบนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ คำนวณได้จากสูตร

$$t = r_s \frac{\sqrt{n-2}}{\sqrt{1-r_s^2}}$$